

Stop skibes dumping af miljøfarlige stoffer i havet

Baggrund

Alle større skibe har traditionelt sejlet på tung bunkerolie, der er noget af verdens mest forurenende brændstof. Ud over voldsom luftforurening, så fører spild og ulovlige udledninger af tung bunkerolie til alvorlige naturskader. I havområderne omkring Danmark er der indført et lavemissionsområde for skibsfart for at reducere forureningen, ved at tvinge skibene over på renere brændstoffer. Renere brændstoffer reducerer både udledningen af svovl og de særligt helbreds- og klimaskadelige sodpartikler (black carbon) samt reducerer skaderne som følge af oliespild.

Skibene kan imidlertid fortsat sejle på tung bunkerolie i lavemissionsområdet, hvis de blot installerer en skrubber, der giver røggassen et "brusebad". Derefter udleder skibe-

ne det forurenede røggasvand direkte i havet. Antallet af skibe med skrubbere er eksploderet det sidste årti, da det er meget billigere for skibene at købe tung bunkerolie og lede forureningen ud i havet end at købe renere brændstof og derved forurene mindre. I 2008 var der 3 skibe med skrubbere – i dag er der ca. 5.000 skibe med skrubbere.

Fortsat flere lande forbyder skibe at dumpe røggasvandet i havet, og bidrager derved til at tvinge skibene over på renere brændstoffer. Havområderne omkring Danmark har over 60.000 gennemsejlinger af større fragtskibe hvert år. Men selv om de danske farvande er nogle af de mest belastede i verden, så er der ikke forbud mod udledning af røggasvand, så her kan skibene fortsat roligt bruge havet som losseplads og dumpe røggasvandet.

Skrubbere muliggør, at skibe helt lovligt kan dumpe giftige tungmetaller og kræftfremkaldende tjærestoffer direkte i havet. Stoffer, der finder vej til middagsbordet, når vi spiser fisk og skaldyr. Stoffer, som forårsager kræft og hormonforstyrrelser hos hvaler, delfiner og sæler.

De lande Danmark normalt sammenligner sig med (Sverige, Norge, Tyskland, Frankrig, USA) har restriktioner for udledning af røggasvand fra skrubbere. Men også lande som Bermuda, Kina, Ægypten, Malaysia, Qatar m.v. har forbudt udledning af røggasvand og er derved et mileskridt foran Danmark.

Skibe med skrubbere

Det er ikke bare antallet af skrubbere, men også dumping af forurenede røggasvand i havet, der er steget over en faktor 1.000 i løbet af blot 15 år.

Skrubbere er ikke grøn omstilling

Skibes brug af skrubbere forårsager en række alvorlige klima-, miljø- og naturproblemer:

1. Skrubbernes røggasvand indeholder bl.a. tjærestoffer og tungmetaller, der dumpes direkte i havet og kan akkumuleres i sedimenter og fødekæder, så der opstår langtidsskader på naturen, bl.a. kræft og hormonforstyrrelser hos hvaler, delfiner og sæler.
2. Skrubberne forårsager en langt højere udledning af helbreds- og klimaskadelige sodpartikler end renere brændstoffer, og reducerer ikke risikoen for alvorlige oliespild. Det er derfor forkert at anse skrubbere for et miljøneutralt alternativ til renere brændstoffer.
3. Skrubberne øger skibes energiforbrug og den tilknyttede klimabelastning og luftforurening. Samtidig er der klimabelastning og ressourceforbrug fra produktion af skrubberne.
4. Skrubbere gør, at skibe kan udnytte et smuthul i lovgivningen og sejle på tung bunkerolie, der er et af verdens mest forurenende brændstoffer.
5. Når svovl fjernes på raffinaderiet som led i produktionen af let bunkerolie, så kan svovl nyttiggøres som ressource, hvorimod svovl er tabt som ressource, når først det udledes med røgrense vandet i havet.
6. Udledning af giftigt røggasvand er både i modstrid med FN's Verdensmål om at beskytte livet i havet samt FN's havretskonvention.

Ved at melde dig ind i Rådet for Grøn Omstilling kan du aktivt støtte vores indsats - læs mere på www.rgo.dk

Rådet for Grøn Omstilling mener, at:

1. Der fra 2024 skal indføres et forbud mod udledning af røggasvand fra skrubbere i alle danske havområder.
2. Der fra 2024 skal indføres en høj forureningsafgift på skibe med skrubbere, som anløber danske havne.
3. Danmark i HELCOM, Nordisk Ministerråd, Arktisk Råd, EU og IMO skal arbejde for forbud imod udledning af røggasvand fra skrubbere senest fra 2025.

THE VELUX FOUNDATIONS
VILLUM FONDEN × VELUX FONDEN

RÅDET FOR
GRØN OMSTILLING

Rådet for Grøn Omstilling modtager midler fra Velux Fonden til vores arbejde med at skabe et renere havmiljø til glæde for danskerne og alle de dyr og planter, vi deler havet med.

Mere information

Global scrubber washwater discharges under IMO's 2020 fuel sulfur limit: <https://theicct.org/publications/global-scrubber-discharges-Apr2021>
Air emissions and water pollution discharges from ships with scrubbers: <https://theicct.org/sites/default/files/publications/Air-water-pollution-scrubbers-nov2020.pdf>
Cleaner Shipping: https://rgo.dk/wp-content/uploads/RGO_Cleaner_shipping_2021_Final.pdf
Metal and PAH loads from ships and boats, relative other sources, in the Baltic Sea: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0025326X22005860?via%3Dihub>